

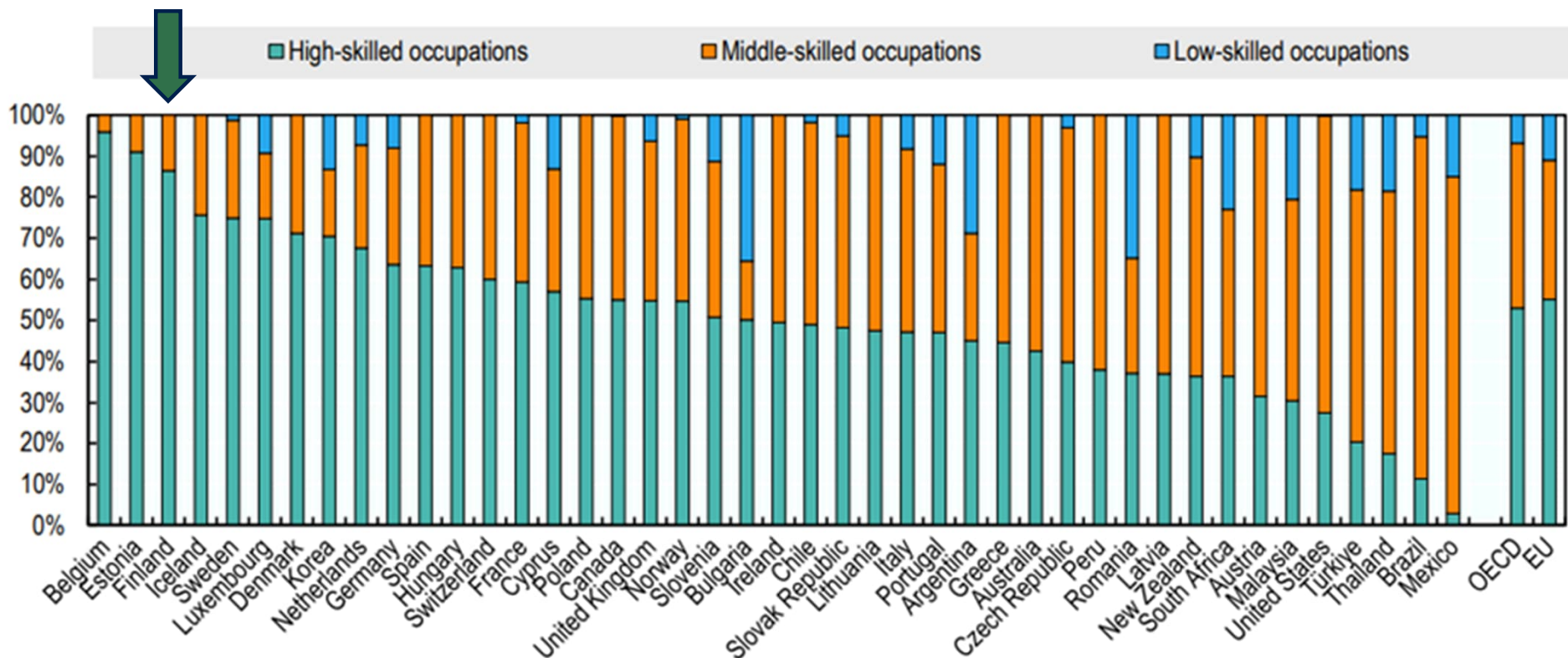
OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Kohti kansallista korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategiaa

Avoimen korkeakouluopetuksen päivät 9.11.2022
Opetusneuvos Ulla Mäkeläinen

Suomen vahvuus ja haaste: Pula korkean osaamisen ammattien työvoimasta

Figure 6. Employment shares within shortage occupations, by skill-level in 2019

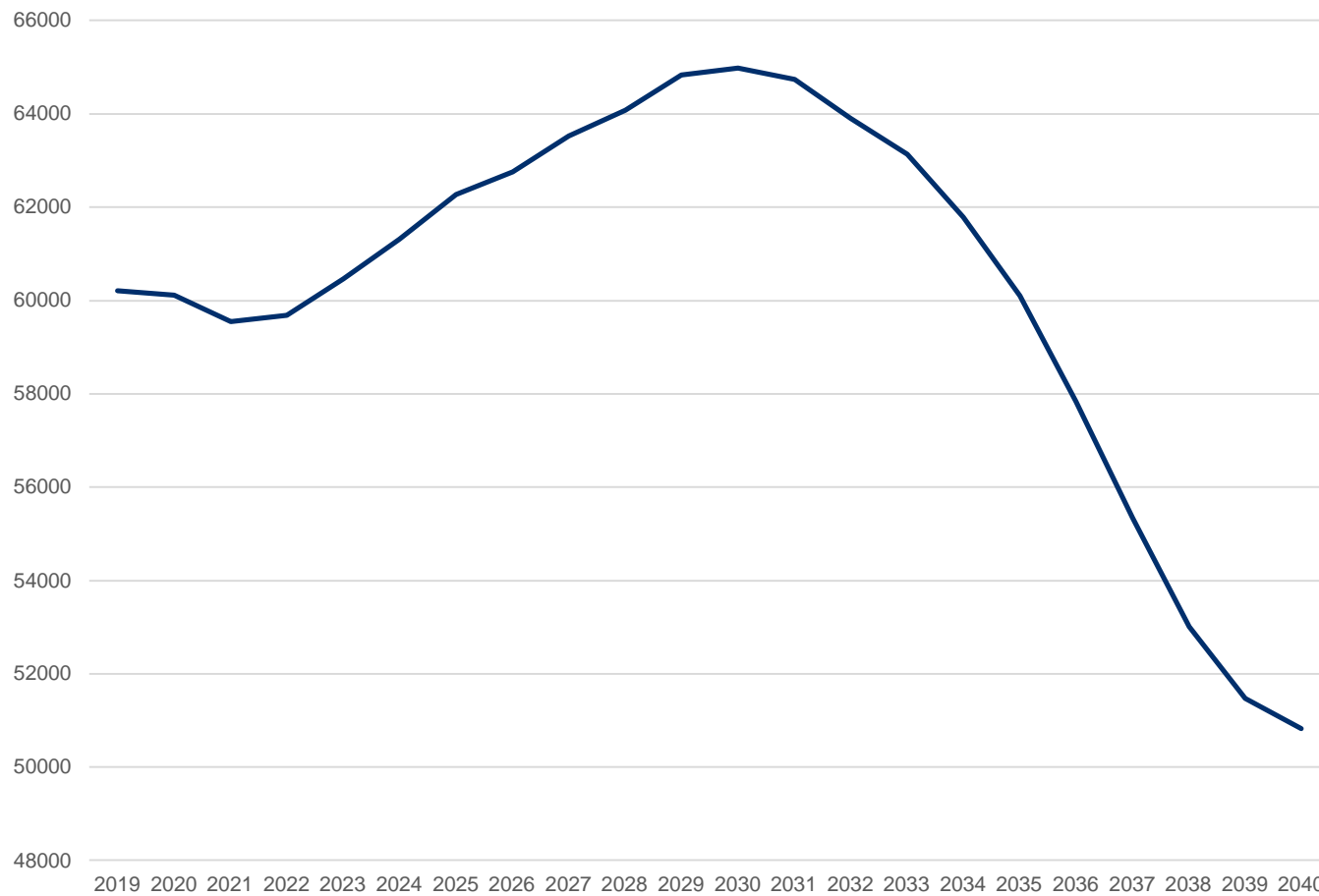
Lähde: OECD (2022) Skills for Jobs. Key Insights www.oecdskillsforjobsdatabase.org

Nuoret 50 % - Aikuiset 60 %

...ja supistuvat nuorisoikäluokat

19-21 -vuotiaiden ikäluokan keskim. koko
(Tilastokeskus 2019)

Nuoret 50 % - Aikuiset 60 %

Kv.opiskelijat x 3 & 75 %

Tavoitteena korkeakoulujen erityisyydelle rakentuva kestävä menestys

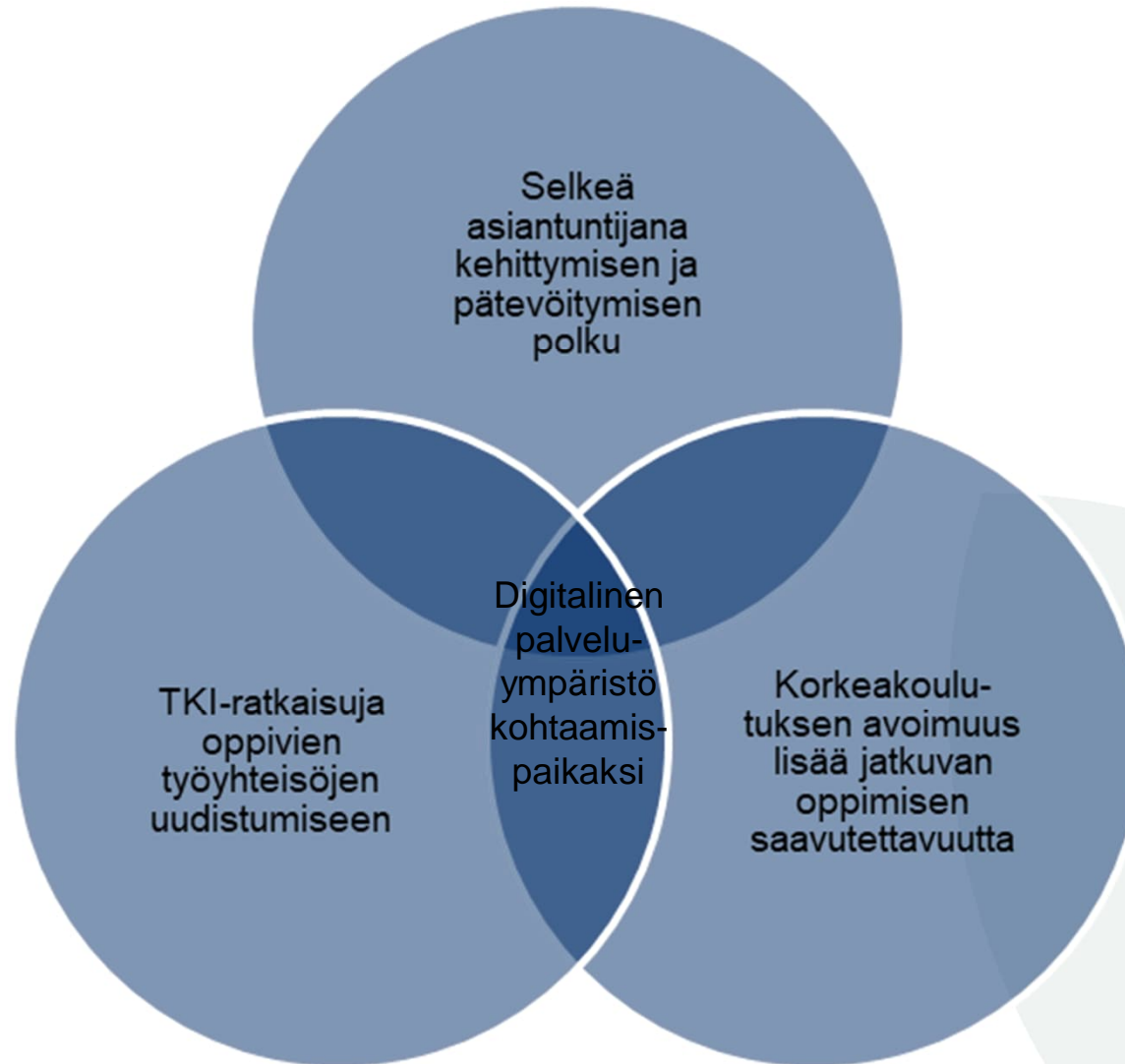
Maltillinen kasvustrategia ← → Monipuolistuva rahoituspohja

- Suomella on yksi OECD-maiden suurimmista korkeakoulutettujen osaajien tarpeista
 - Koko kansakunnan osaamis- ja koulutustason on noustava
 - Vähintään 50 % nuorista aikuisista (25-34 –vuotiaista) suorittaa korkeakoulututkinnon
 - 60 % työvoimasta osallistuu vuotuisesti jatkuvaan oppimiseen
 - Kohti inklusiivista, kaikki mukaan ottavaa korkeakoulujen jatkuvaa oppimista
 - Saavutettavuus ja korkeakoulutuksessa epätyypillisten oppijaryhmien saaminen jatkuvan oppimisen imuun

Erottautumisstrategia

Tutkimus ja TKI-osaaminen on korkeakoulujen jatkuvan oppimisen tarjonnan kivijalka ja korkeakoulujen kilpailuetu

3+1 strateginen toimenpidekokonaisuus

1. Selkeä asiantuntijana kehittymisen ja pätevytyksen polku

Korkeakoulujen jatkuvan oppimisen tarjonta on uudistunut nykyistä selkeämmiksi kokonaisuuksiksi, jotka tunnustetaan ja joita arvostetaan sekä oppijoiden keskuudessa että työmarkkinoilla.

- Tavoitteena ovat työmarkkinoiden tarpeisiin ketterästi uudistuvat, arvostetut, laadukkaat, luotettavat ja **pienet osaamiskokonaisuudet**, jotka kumuloituvat asiantuntijana kehittymisen poluksi.
 - Pienten osaamiskokonaisuuksien (microcredentials) käyttöönotto Suomessa EU-suositusten mukaisesti selkeyttää tarjontaa ja tukee digitaalisen palveluympäristön asiakaslähtöisyyttä.
- Kv.osaajille ja Suomessa jo oleville ulkomaalaistaustaisille suunnattu selkeä ja ennakoitava **kotimaisten kielten osaamista vahvistava tarjonta, valmentava koulutus ja työmarkkinoille pätevöittävät oppimiskäytännöt.**
- **Erikoistumiskoulutukset** polkuna syvempään asiantuntijuuteen ovat yleistyneet ja vahvistuneet, ja niitä koskeva sääntely on tarkoituksenmukaista.

Pienten osaamiskokonaisuuksien kansallinen käyttöönotto ¹⁽²⁾

Kansallisen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategian (luonnos) mukaisesti

- Laaditaan kriteeristö/viitekehys, jolla luodaan pienistä osaamiskokonaisuuksista nykyistä yhtenäisempi, tunnistettava ja luotettava tapa hankkia ja osoittaa osaamista -> EU-standardi perustana
- Rakennetaan kansallinen palvelualusta/markkinapaikka jatkuvan oppimisen tarjonnalle (osaksi JOD/Digivisio kokonaisuutta)
- Pilotoinnin kautta käytäntöön

Pienten osaamiskokonaisuuksien kansallinen käyttöönotto 2(2)

Reunaehdot

- Digitaalisuuden täysimääräinen hyödyntäminen
- Skaalautuva ja taloudellisesti kestävä toteutusmalli
- Mahdollisuus koota osaamiskokonaisuuksia selkeiksi ja kiinnostaviksi laajemmiksi kokonaisuuksiksi
- Todistuksen standardi – Digivision ja Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden tietomallit

Organisoituminen

- Viitekehyksen ja mallin valmistelu korkeakoulut, OKM, OPH ja Digivisio-väki työnyrkkinä, valmistelu sidosryhmiä kuullen ja osallistaen
- Sisältöjen suunnittelu korkeakoulujen yhteistyönä relevanttien sidosryhmien kanssa; OKM tukee tarvittaessa (pilotointi)

2. Korkeakoulutuksen avoimuus lisää jatkuvan oppimisen saavutettavuutta

Avoin korkeakouluopetus tarjoaa kaikille mahdollisuuden sivistyä sekä väylän korkeakoulututkintoon.

- **Avoin korkeakouluopetus on monipuolista ja uutta kysyntää luovaa.** Korkeakoulujen jatkuvaan oppimiseen osallistutaan nykyistä enemmän ja erilaisilla taustoilla.
- **Väylä avoimesta korkeakouluopetuksesta tutkinto-opiskelijaksi on selkeä, reilu ja yhdenvertaisuutta edistävä** (ml. valmentava koulutus), ja se edistää erityisesti korkeakoulutuksessa epätyypillisten ryhmien mahdollisuutta nostaa koulutustasoaan kykyjensä vastaavaksi.
 - Aikataulutetun väylän rahoitusratkaisuissa pidetään kiinni tutkinto-opiskelun maksuttomuuden periaatteesta.

3. TKI-ratkaisuja oppivien työyhteisöjen uudistumiseen

Suomen TKI-intensiivisyys ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuus lisääntyy työpaikoilla toteutettavilla, TKI-työlle rakentuvilla jatkuvan oppimisen toteutuksilla.

- **TKI-työlle rakentuvat jatkuvan oppimisen toteutukset kytkevät yksilön ja organisaation kehittymisen intressejä toisiinsa** sekä lisäävät työn tuottavuutta. Tämä tukee organisaatioiden uudistumista ja rikastaa korkeakoulujen koulutus- ja TKI-toiminnan sisältöjä ja vaikuttavuutta.
- TKI-toiminnan ja oppimisen yhdistäminen vähentää työyhteisöissä osallistumisen esteitä sekä luo innostusta ja osallisuutta.

Huippututkimuksen rinnalle rakentuu globaalisti kiinnostavia pieniä osaamiskokonaisuuksia ja tutkinto-ohjelmia.

- Esim. Suomen Akatemian rahoittamien tutkimuksen lippulaivojen **kansainvälisesti erottuvan ja ainutlaatuisen tutkimusosaamisen yhteyteen kehitetyt pienet osaamiskokonaisuudet ja tutkinto-ohjelmat kv.vetovoiman lisääjinä.**

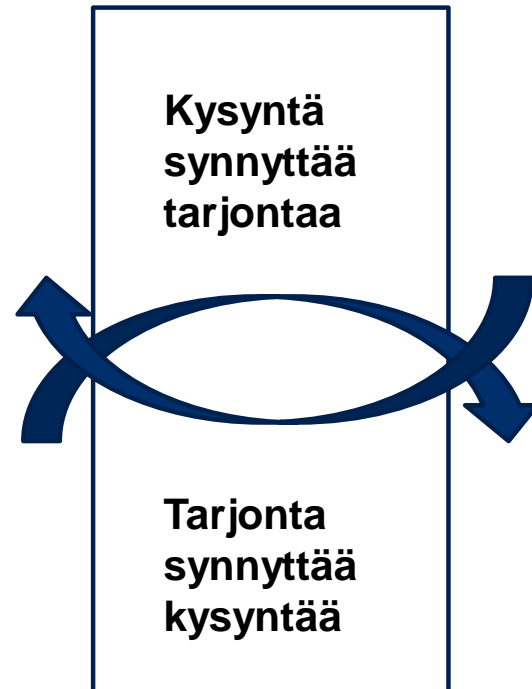
+1 Digitaalinen palveluympäristö kohtaamispaikaksi

Jatkuva oppiminen ja alustatalouden pelisäännöt

Digitaalinen palveluympäristö (JOD, Digivisio)

Alustalle pääsevän tarjonnan kriteerit

1. Tutkintokoulutus
2. Erikoistumiskoulutus
3. Täydennyskoulutus
4. Jatkuvan oppimisen pienet osaamiskokonaisuudet
 - a. Laadunvarmistus
 - b. Mitoitus
 - c. ...

Rahoituksen edellytyksenä olevat kriteerit

1. Onko säännelty tutkinto tai erikoistumiskoulutus?
2. Onko tutkinnon osa?
3. Täyttääkö koulutus muut rahoittajan kriteerit

Markkinoilla tarjottava koulutus ostettava täyteen hintaan

Rahoitus:

- Oppija itse
- Työnantaja
- OKM (rahoitusmalli)
- OKM (harkinnanvarainen)
- JOTPA
- TEM
- Työvoimapalvelut

Ekosysteemimäisyys ja politiikkakytkenät

Strategiavalmistelun loppukiri ja seuraavat askeleet

- Työryhmä jatkaa työtään ja viimeistelee kansallisen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategian lausuntokierroksen palautteen pohjalta
 - Kommentointikierros korkeakouluille päättyi 31.10., sidosryhmien lausuntojen määräaika 4.11., ruotsinkielisten lausujien määräaika 10.11.
 - Strategian julkistus 8.-9.12.2022 Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaarissa Tampereella
 - Jatkuvan oppimisen teemaseminaari helmi-maaliskuussa 2023
- Korkeakoulujen ohjauksen ja rahoituksen kv.arviointi → OKM kannusteiden uudistamistyö seuraavalle sopimuskaudelle
- Käynnistetään kansallisiin tarpeisiin vastaava pienten osaamiskokonaisuuksien kansallinen määrittely- ja käyttöönottoprosessi yhteistyössä korkeakoulujen ja sidosryhmien kanssa

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Kiitos!